

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 4.11.2025
Sayı : 1183

10/3348

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ülkemizde her geçen yıl artan ve derinleşen çocuk yoksulluğunun ekonomik, sosyal, kültürel ve demografik yönleriyle araştırılması, çocuk yoksulluğunu önlemeye yönelik etkin ve koruyucu politikaların yaşama geçirilmesi amacıyla Anayasa'nın 98. TBMM İç Tüzüğü'nün 104. ve 105. Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Utku Çakıröze

Etiler Mh.

Av. Aliye Coşkun
Antalya Mh.

Ömer Fethi Güner
Kızıltepe

Rifat T. NALBANTOĞLU
İzmir Milletvekili

Elvan İpek Gernis
Green Milletvekili

K. Durmuş

Kadim Darmaz
Tokat Mh.

Emirhan Uzun
Mopla

Mehmet Tatlısız
Görm Mh.

Aliye Coşkun
Antalya Mh.

Agla
Veli Ağababa
Malaşya Mh.

Gülcan Kış. Düz Mh.
Mersin Mh.

Sarıhan

Ali Karababa
Hacı Mh.

Hafız Özgür Hacı
Kocaeli Mh.

Nurten Hentat
Belirdeç Mh.

İsmet Günerhan
Garaşbaşı Mh.

İlhami Özcan AYGAN
Zekir dğ.

Minat Gon
Samsun Mh.

Born KASOĞUR
Sf 000 Mh.

11.83. Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
1 Meryem Sevil	Adana Mr.	cl. s.
2 Nermi Yıldız Koca	Hatay	
3 Seret ARPAÇ	Düzce	
4 Muhip Korko	Kocaeli	
5		
6		
7		
8		
9		
10		
11		
12		
13		
14		
15		
16		
17		
18		
19		
20		

GEREKÇE

Çocuk yoksulluğu, çocukların sağlıklı, eğitilmiş ve bağımsız olarak refahlarını sürdürebilen yetişkinler olarak büyümek için ihtiyaç duydukları kaynaklardan mahrum bırakıldığı durumu ifade eder. Çocuk yoksulluğu oranı, o çocuğun yaşadığı toplumun refah düzeyi açısından da önemli bir göstergedir.

Gelir dağılımı eşitsizliğinin hızla arttığı ülkemizde yapılan araştırmalara göre yoksulluk, açlık sınırı, enflasyon ve genel mutsuzluk düzeyi de buna paralel olarak artmaktadır. Nüfusun dörtte birinden fazlasını oluşturan çocuklar ise bu olumsuz eğilimden en fazla etkilenen gruplarında başında yer almaktadır.

Nitekim Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) 2024 yılı verilerine göre ülke nüfusunun yüzde 25,5'ini çocuk nüfusun oluştururken, bu çocukların işgücüne katılma oranı yüzde 24,9'a yükselmiştir. Aynı verilere göre geride bıraktığımız sene 15 yaş ve altındaki tüm çocukların yeni giysilere sahip olduğu hane halkı oranı yüzde 88,6 olurken, maddi yetersizlik kaynaklı yeni giysisi olmayanların oranı yüzde 9,2 olmuştur.

TÜİK verilerine göre ülkemizde halen gelişim çağındaki her dört çocuktan biri protein içeren gıdalara ulaşamamaktadır. Et, tavuk ve balık 4,4 milyon çocuk için lüks olmuştur. 2 milyona yakın çocuk maddi yetersizlikler nedeniyle taze sebze ve meyveye ulaşamamaktadır. 2,2 milyon çocuğun oyuncağı yokken, 4,2 milyon çocuk evinden uzakta bir hafta bile tatil yapamamaktadır.

Yoksulluğun çocukların gelişimi üzerindeki etkileri derin ve kapsamlıdır. Ekonomik zorluklar çocukların yeterli beslenmeye, barınmaya ve eğitime erişimini sınırlandırdığı gibi fiziksel sağlıklarını, bilişsel gelişimlerini ve duygusal refahlarını da tehlikeye atmaktadır.

Çocukların gözünde yoksulluk çoğu zaman yalnızca “maddi yetersizlik” anlamına gelmemekte, çoğu zaman barınma, eğitim, gıda, ısınma, tıbbi destekten yoksunluk ve/veya sosyal dışlanma olarak deneyimlenmektedir. Çocuklukta karşılaşılan yoksulluk, yaşamın ilerleyen dönemlerinde de kolayca üstesinden gelinemeyen eksikliklere yol açmaktadır. Akranlarından az imkana sahip olan çocuklar, büyüdükçe yoksunluklardan sıyrılma da yaşamaları travmalar çeşitli işlevsel bozukluklara dönüşmekte, gelecekteki yaşamlarını da olumsuz etkilemeye devam etmektedir.

Hiç kuşkusuz bu tablonun ortaya çıkmasında en büyük pay izlenen politikalarla AKP iktidarının yıllardır uyguladığı piyasacı politika anlayışı neticesinde kamusal eğitim niteliksizleşmiş, sosyal koruma mekanizmaları zayıflamıştır. Bu bilinçli politikaların sonucu olarak yoksulluk derinleşmiş, eğitime erişimdeki eşitsizlikler artmış, ucuz işgücü gözüyle bakılan çocukların işgücüne katılımı her geçen yıl artmıştır. Halen Türkiye’de milyonlarca çocuk, yalnızca açlıkla değil, aynı zamanda yoklukla, eşitsizlikle ve geleceksizlikle mücadele etmek zorundadır.

Bu durum yapılan araştırmalara da yansımış “Yoksulluk ve Sosyal Dışlanma Riski Altında Olan Çocuk” sıralamasında ülkemiz Avrupa ülkeleri arasında üçüncü sıraya yerleşmiştir.

Ekonomik İş birliği ve Kalkınma Örgütü'nün (OECD) son raporuna göre de Türkiye'de 6,5 milyon çocuk aşırı yoksulluk içinde yaşama tutunmaya çalışmaktadır. Ülkemiz şu anda OECD ülkeleri arasında en yüksek çocuk yoksulluğu oranlarından birine sahiptir.

Yoksulluğun ve açlığın çocuklar için çok yönlü ve çok boyutlu kayıplara neden olmasının yanı sıra fiziksel ve psikolojik olarak uzun vadeli etkileri de düşünöldüğünde çocuk yoksulluğu ile mücadele etmek ülkeyi yönetenlerin öncelikli görevi olmak zorundadır.

Bu gerekçelerle ülkemizde her geçen yıl artan ve derinleşen çocuk yoksulluğunun ekonomik, sosyal, kültürel ve demografik yönleriyle araştırılması ve çocuk yoksulluğunu önlemeye yönelik etkin ve koruyucu politikaların yaşama geçirilmesi amacıyla Anayasa'nın 98. TBMM İç Tüzüğü'nün 104. ve 105. Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederim.